

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา พ๒๑๑๐๒

เรื่อง

วิจักษ์วรรณคดี

ผู้สอน ครูกฤษดา นุ่มสุวรรณ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

รู้จักข้าววรรณคดี

กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายวรรณคดีและวรรณกรรม
๒. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
๓. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม

๑ ใบความรู้

ให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ภาพยนตร์แห่งชมเครื่องดาวหวาน

ดาวน์โหลดใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ความหมาย

วรรณคดีและวรรณกรรม

วรรณกรรม

- งานเขียนทั่วไป ร้อยแก้ว ร้อยกรอง
- งานเขียนสร้างสรรค์

วรรณคดี

วรรณกรรมที่ได้รับการยกย่องว่าแต่งดี
มีคุณค่าทางวรรณศิลป์

ประวัติผู้แต่ง

ผู้แต่ง

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ประวัติผู้แต่ง

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

- มีพระนามเดิมว่า **ฉิม** เป็นพระมหากษัตริย์พระองค์ที่ ๒

ในพระบรมราชวงศ์จักรี

- พระราชสมภพ เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๓๑๐

อำเภออัมพวา เมืองสมุทรสงคราม

- เป็นพระราชโอรสในพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และสมเด็จพระอมรินทราบรมราชินี

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

- ผลงานด้านภาษา ศิลปะ และวัฒนธรรมของพระองค์เป็นที่ประจักษ์และเด่นชัดแก่สายตาชาวโลก
- องค์การเพื่อการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (องค์การยูเนสโก) ได้ยกย่องให้ทรงเป็นบุคคลสำคัญของโลก

พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

เมื่อพ.ศ. ๒๕๑๑ ครบ ๒๐๐ ปี แห่งพระบรมราชสมภพ
ทางราชการประกาศให้วันคล้ายวันพระบรมราชสมภพ
๒๔ กุมภาพันธ์ ของทุกปี เป็น วันศิลปินแห่งชาติ

ความเป็นมา
กาพย์เห่ชม
เครื่องคาวหวาน

ความเป็นมา

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมสมเด็จพระยาตำรงราชานุภาพ
ได้ประทานความเป็นมาไว้ว่า

๑. พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้พระราชนิพนธ์
ขึ้นตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑

ความเป็นมา

๒. ทรงชมฝัพระหัตถ์ สมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี
แต่ครั้งยังทรงเป็นสมเด็จพระเจ้าหลานเธอ
เจ้าฟ้าหญิงบุญรอด ด้วยทรงมีความสามารถเป็นเลิศ
ในการประดิษฐ์เครื่องเสวย

วิถึญประสงค้ ในการแตง

วัตถุประสงค์ในการแต่ง

๑. เพื่อทรงชมฝัพระหัตถ์ สมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี
๒. เพื่อใช้เป็นบทเห่เรือเสด็จประพาสส่วนพระองค์

ลักษณะคำประพันธ์

ลักษณะคำประพันธ์

- โคลงสี่สุภาพ เป็นบทนำหรือขึ้นต้น
- กาพย์ยานี ๑๑ ไม่จำกัดจำนวนบท ให้สอดคล้องและสัมพันธ์กับโคลงบทนำ

เพิ่มเติมความรู้

- **กาพย์เห่เรือ** พรรณนาความรู้เกี่ยวกับเรือหรือการเดินทางทางเรือ
- **กาพย์เห่** พรรณนาเรื่องอื่น ๆ เช่น ชมนก ชมพันธุ์ไม้ ชมเครื่องคาวหวาน

เนื้อเรื่อง
ภาพยนตร์ให้ชม
เรื่องควาหวาน

กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

กล่าวถึงลักษณะเด่นของอาหารไทยโบราณชนิดต่าง ๆ
ซึ่งสะท้อนถึงความประณีตในวัฒนธรรมด้านอาหารของ
คนไทย โดยเชื่อมโยงอาหารกับนางผู้เป็นที่รักอย่าง
กลมกลืน ผู้อ่านจึงได้ความรู้เรื่องอาหารพร้อมกับความ
เพลิดเพลินจากบทประพันธ์

กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานพรรณนา ดังนี้

๑. อาหารคาว

๒. อาหารหวาน

๓. ผลไม้

◦แกงไก่มันเนื้อ

หอมยี่ห่อารสฉุน

ชายใดบริโภครุณช์

แรงอยากยอหัตถ์ซ้อน

นพคุณ พี่เอย

เฉียบร้อน

พิศวาส หวังนา

อกให้หวานแสง

◦มัสมั่นแกงแก้วตา หอมยี่ห่อารสร้อนแรง
ชายใดได้กลิ่นแกง แรงอยากให้ไฟฝนหา

◦ ยำใหญ่ใส่สารพัด วางจานจัดหลายเหลื้อตรา
รสดีด้วยน้ำปลา ญี่ปุ่นล้ำย้ายวนใจ

◦ ล้าเตี๋ยงคิดเตี๋ยงน้อง นอนเตี๋ยงทองทำเมืองบน
ลดหลั่นชั้นชอบกล ยลอยากนิทรคิดแนบนอน

๑ก๋วยเตี๋ยวหลอดประทีน วางถึงลิ้นดี้นแด่โดย
รสทิพย์หยิบมาโปรย ฤาจะเปรียบเทียบทันขวัญ

ใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงาน

เรื่อง วิจัยวรรณคดี

โดยเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ให้นักเรียนเติมคำในช่องว่างต่อไปนี้

๑. ภาพยนตร์เรื่องควหาวนเป็นพระราชนิพนธ์ใน

๒. ลักษณะคำประพันธ์ของภาพยนตร์เรื่องควหาวน ประกอบด้วย

และ โดยขึ้นต้นด้วย จำนวน บท

จากนั้นเป็น ไม่จำกัดจำนวนขยายความต่อจากโคลงบทนั้น

๓. เนื้อความในภาพย์บทแรกจะ โคลงสี่สุภาพตอนต้น

๔. บทประพันธ์ที่พรรณนาความรู้เกี่ยวกับเรือหรือการเดินทางทางเรือ เรียกว่า

๕. บทประพันธ์ที่พรรณนาเรื่องอื่น ๆ เช่น ชมเครื่องควหาวน เรียกว่า

๖. ภาพยนตร์เรื่องควหาวนเป็นการชมฝีพระหัตถ์ในการปรุงอาหารของ.....

๗. อาหารที่ปรากฏในภาพย์เรื่องควหาวน เช่น

เป็นต้น

เฉลยใบงาน

๑. กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานเป็นพระราชนิพนธ์ใน
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒)
๒. ลักษณะคำประพันธ์ของกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน ประกอบด้วย.. โคลง ..
และ . กาพย์ ..โดยขึ้นต้นด้วย... โคลงสี่สุภาพจำนวน.. ๑ ...บท
จากนั้นเป็น. กาพย์ยานี ๑๑ ..ไม่จำกัดจำนวนขยายความต่อจากโคลงบทนั้น
๓. เนื้อความในกาพย์บทแรกจะ.. เลียนแบบหรือสอดคล้อง ..โคลงสี่สุภาพตอนต้น

เฉลยใบงาน

๔. บทประพันธ์ที่พรรณนาความรู้เกี่ยวกับเรือหรือการเดินทางทางเรือ เรียกว่า
..... **กาพย์เห่เรือ**

๕. บทประพันธ์ที่พรรณนาเรื่องอื่น ๆ เช่น ชมเครื่องคาวหวาน เรียกว่า
..... **กาพย์เห่**

๖. กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวานเป็นการชมฝีพระหัตถ์ในการปรุงอาหารของ
..... **สมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี**

๗. อาหารที่ปรากฏในกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน เช่น
..... **มัสมั่น ตับเหล็ก หมูแนม ก้อยกุ้ง แกงเทโพ**เป็นต้น

กาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน

บทเรียนครั้งต่อไป

วิเคราะห์คุณค่า

วรรณคดีและวรรณกรรม

(๑)

ดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑